

tanulókat ne riasszuk el a könyvtártól. S végül némi pénzbeli „haszon” is kimutatható. A versenyt öt éve hirdettük meg. Azelőtt havonta átlag 150—200 felszólítást írtunk; évi átlagban ez összesen 3960, öt év alatt 19 800 forint. Az akció jutalmazására évente kifizetünk 800 forintot, ez öt év alatt 4000 forint. A könyvtár anyagiakban kifejezett nyeresége 15 000 forint postaköltség-megtakarítás.

A gyermekkönyvtár beiratkozott olvasói-

nak 70—80 százaléka vált aktív használóvá. Az iskolák tanulóinak 50—60 százaléka iratkozott be a könyvtárba. Mindez azt bizonyítja, hogy a társadalmi tulajdon védelméért indított akció minden érdekelt részéről — tehát a pedagógusoktól is — nagyobb figyelmet érdemel.

Varga Károlyné

a Tapolcai Városi Gyermekkönyvtár
munkatársa

Rendhagyó irodalomórák nemzetiségi gyermekeknek

Blazsetin István magyarországi délszláv költő szerb-horvát nyelven írja gyermekeknek és felnőtteknek szánt műveit. Főfoglalkozása szerint pedagógus, aki a Zala megyei Tótszerdahely községben tanítja anyanyelvükre a környék délszláv nemzetiségű lakóinak gyermekeit. Eredményes nevelői tevékenységéért elnyerte az Apáczai Csere János-díjat is. Három év óta részt vesz abban a kísérletsorozatban, amelyet a *Mohácsi Városi-Járási Könyvtár* mint délszláv báziskönyvtár kezdeményezett és — anyagi lehetőségei szerint — ma is folytat a Baranyában, Somogyban és Tolnában élő délszláv lakosság anyanyelvi művelődésének javításáért. *Szalainé Kővári Magda*, a báziskönyvtár vezetője az idei könyvhéten rendezett író-olvasó találkozókra jó partnert kapott Blazsetin István személyében, aki éppen anyanyelven írt, gyermekeknek szóló műveivel igazolta: azért van oly fontos szerepük a kisgyermek életkori sajátosságaihoz szabott gyermekirodalmi alkotásoknak, mert csakis ily módon sikerül idejekorán megéreztetni a gyerekekkel a szépirodalom gazdagító erejét, érzelmi telítettségét. Az általa és más költők által írt művek sajátos előadásával bizonyította, hogy rendkívül fontos a művek érzelmi hatóképesége, mert a gyermeket kiforratlan személyisége, befolyásolhatósága, alakítható jelleme az érzelmi hatásokra rendkívül fogékonyra teszi. A Dráva menti horvát, illetve a Pécs környéki bosnyák falvakban megtartott rendhagyó irodalomórák igazolták: akár egy óra alatt is műélvezővé lehet nevelni a gyerekeket.

A költő szerint — és ezt a Somogy megyei

Lakócsán, a baranyai Drávafokon és a pécsi kertvárosi iskolákban megtartott találkozókra is tapasztalhattuk — az irodalmi nevelés gazdagítja a személyiséget, gyarapítja a gyerekek szókincsét, gazdagítja kifejezőképességüket, és összehangolódik, illetve egybeolvad a nyelvtanilag helyes beszéd kialakítását magába foglaló anyanyelvi oktatással. A gyermek által elsajátított beszédstruktúrák válnak a gondolkodás alapstruktúráivá is, tehát az irodalmi nevelés a gondolkodás fejlődését is befolyásolja.

A lakócsai, drávafoki, a pécsi kertvárosi, szalántai általános iskolákban, a felsőszentmártoni, a sellyei és a pogányi könyvtárakban, valamint a pécsi délszláv klubban megtartott találkozók is bizonyították: a könyvtárak és más művelődési intézmények korlátozott lehetőségeik miatt még nem képesek teljes mértékben kielégíteni az állandóan növekvő, sokrétű kulturális igényeket, s erre valószínűleg a közeljövőben sem lesz módjuk. Ezért kap nagy szerepet a könyvtár segítségével kifejleszhető anyanyelvi önművelés. A találkozók biztató jeleket villantottak fel, bár az is nyilvánvalóvá vált, hogy a könyvek, a sajtótérmekek és a tömegközlelési eszközök nagy részét csupán bizonyos rétegek igénylik. Ismeretes az is, hogy a nemzetiségi letéti könyvtárak olvasóinak jó részét a tanulók és azok a felnőttek alkotják, akik anyanyelvi továbbképzésben vesznek részt. Eppen ezért kell az iskoláknak még többet tenniük tanulóik segítésére, hogy felnőtt korukban is tovább éljen bennük az anyanyelvi önművelés igénye.

Kapu László